

Jaarverslag Leerplicht en Doorstroompunt

2024-2025

Voorwoord wethouder

Voor u ligt het jaarverslag van Leerplicht en Doorstroompunt 2024-2025.

Het afgelopen schooljaar is opnieuw hard gewerkt om alle jongeren in onze gemeente gelijke kansen te bieden op ontwikkeling, onderwijs en werk. Dit deden we niet alleen: samenwerking is de sleutel tot succes.

In nauwe samenwerking met onze ketenpartners - waaronder Stichting Talentontwikkeling, Gro-up, de leerwerkmakelaar, Halt, Defensie, scholen, zorgorganisaties en het sociaal domein - hebben we het integraal werken verder versterkt. Door kennis te delen, lijnen kort te houden en gezamenlijk op te trekken, bereiken we jongeren sneller en effectiever.

In dit jaarverslag leest u hoe wij als gemeente Pijnacker-Nootdorp, samen met onze partners, werken aan het voorkomen van uitval, het bevorderen van doorstroom en het bieden van maatwerk aan iedere jongere die dat nodig heeft. Het is mooi om te zien dat onze gezamenlijke inzet leidt tot concrete resultaten én tot hoopvolle verhalen van jongeren die, soms na een moeilijke periode, weer een plek vinden op school of in het werk.

Namens het college bedank ik alle betrokken collega's, scholen, organisaties en jongeren voor hun inzet en betrokkenheid. Samen blijven we bouwen aan een sterke en kansrijke toekomst voor onze jeugd.

Peter Hennevanger

Wethouder Onderwijs

Inhoudsopgave

Voorwoord wethouder	1
Inleiding	4
Leerplicht	5
Cijfers leerplicht in beeld	6
Relatief verzuim	7
Langdurig verzuim	8
Preventie en advies	8
Absoluut verzuim	9
Luxe verzuim	10
Vrijstellingen	11
Doorstroompunt in beeld	14
Verzuim 18+	15
Voortijdig schoolverlaten	16
Ontwikkelingen	17
Pilot Multidisciplinair Overleg (MDO)	17
Samenwerkingsafspraken zorgwekkend verzuim en thuiszitten	18
Ondersteuningsplannen PPO en SWVO Delflanden	18
Passend onderwijs/Staat van de Jeugdige: richtinggevend kompas	19
Uitvoeringsagenda Lokaal Educatieve Agenda 2025-2026	19
Samenwerking Jeugd en Onderwijs: beweging naar collectieve jeugdhulp	20
Nieuwe wet en Regionaal Programma Haaglanden	20
Normaliseren en de-medicaliseren	21
Speerpunten en ontwikkelingen team Leerplicht en Doorstroompunt	22
Begrippenlijst	23

Inleiding

Ons werkveld is voortdurend in beweging. Landelijk en lokaal zien we ontwikkelingen zoals stijgend (ziekte)verzuim, een toename van zorgwekkend verzuim en jongeren die moeite hebben met de overstap van school naar werk. Tegelijkertijd ontstaan er nieuwe mogelijkheden om deze uitdagingen aan te pakken. Het nieuwe wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk biedt kansen om onze samenwerking met scholen en andere partners verder te intensiveren en jongeren langer te blijven volgen en begeleiden. De leerlingaantallen veranderen: het aantal basisschoolleerlingen daalt, terwijl het aantal jongvolwassenen (achttien–drieëntwintig jaar) licht groeit. Deze trends benadrukken het belang van een flexibele en toekomstgerichte aanpak binnen ons werkveld.

Binnen het team Leerplicht en Doorstroompunt hebben de afgelopen schooljaren in het teken gestaan van groei en ontwikkeling op meerdere gebieden. We hebben gericht gewerkt aan het verbeteren van onze dienstverlening en de gegevensverwerking hiervan, zodat de informatie die we gebruiken en presenteren zorgvuldig is samengesteld en onderbouwd. Het team heeft zich klaargemaakt voor een toekomst van data gedreven werken.

Daarnaast is geïnvesteerd in het versterken van onze informatiebeveiliging en het verder stroomlijnen van werkprocessen. Het team is uitgebreid en werkt aan een vernieuwde aanpak om de leerplichttaken optimaal te vervullen. Hierbij ligt de nadruk op een sterke interne samenwerking en een goede aansluiting met partners zoals het Kernteam, het (voor)schoolmaatschappelijk werk, team Maatschappelijke Ondersteuning (Vroeg signalering) en team Participatie. Deze verbinding maakt het mogelijk om eerder en preventiever betrokken te zijn bij het voorkomen van schoolverzuim.

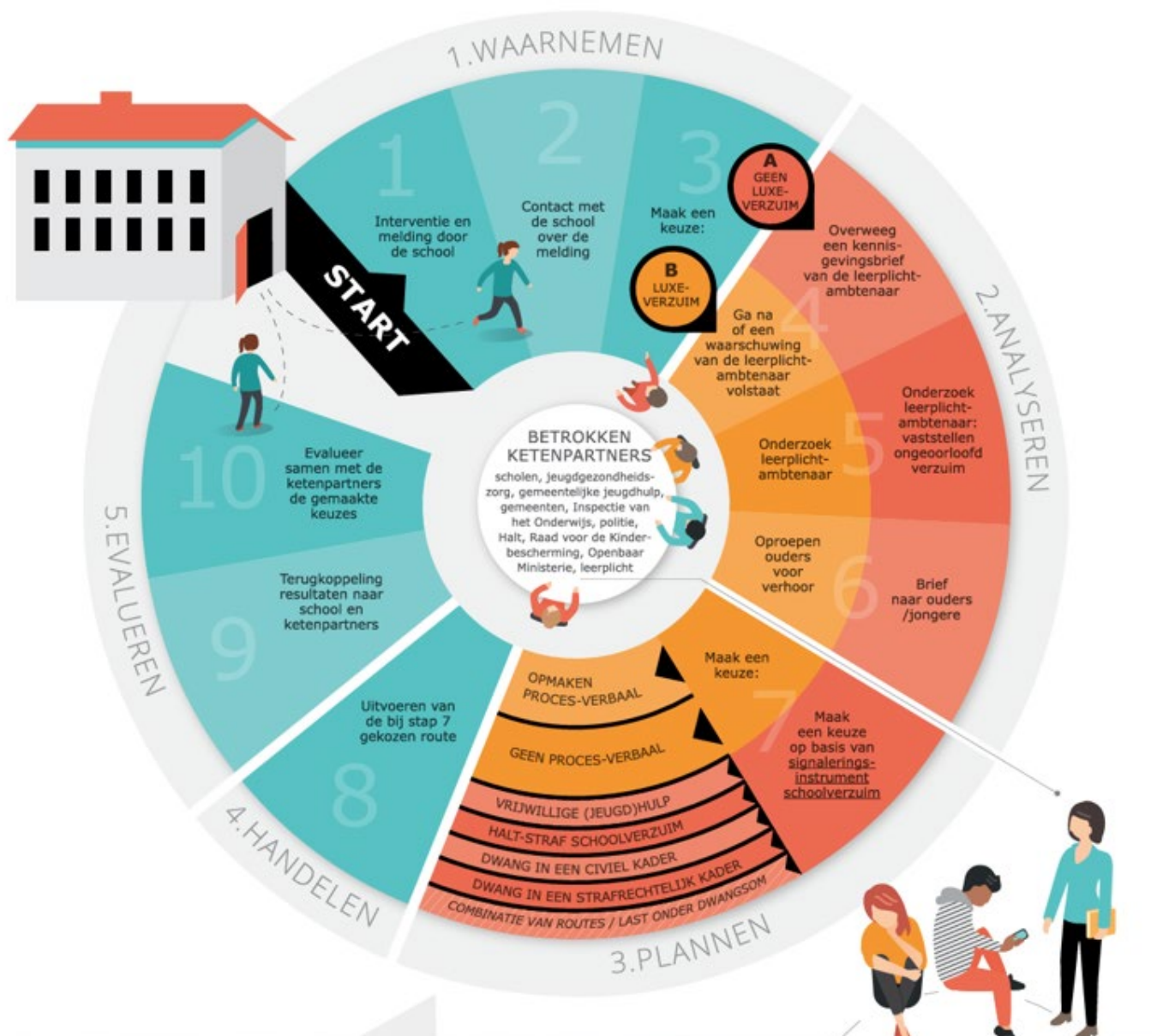
Leerplicht

De Leerplichtwet heeft als doel het waarborgen van het recht op onderwijs voor kinderen en jongeren in Nederland. Kinderen zijn leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand nadat ze vijf jaar zijn geworden, tot het einde van het schooljaar waarin ze zestien worden. Daarna geldt de kwalificatieplicht tot het einde van het schooljaar waarin ze achttien worden. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de handhaving van de leerplichtwet.

Aanhoudend schoolverzuim kan een serieuze bedreiging vormen voor de ontwikkeling van kinderen. Om die reden heeft een aantal ketenpartners (Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, Halt en Ingrado) gewerkt aan de actualisering van de Handleiding Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim uit 2012. Hieruit is de MAS ontstaan.

De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is gericht op het aanpakken van schoolverzuim, om zo terugkeer naar school te bevorderen en herhaling te voorkomen, hierbij staat preventie voorop

Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma. Als team van leerplichtambtenaren benaderen wij schoolverzuim vanuit de MAS.

Cijfers leerplicht in beeld

De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft in schooljaar 2024-2025, 9877 leerplichtige leerlingen in de leeftijd vanaf 5 tot 18 jaar oud.

De cijfers op de volgende pagina's geven inzicht in de verschillende werkprocessen, welke een globaal beeld geeft van de werkzaamheden van het team Leerplicht en Doorstroompunt.

Het totaal aantal genoemde leerlingen in de werkprocessen beschrijft hoeveel unieke personen in dat werkproces zijn geregistreerd. Eén leerling kan in de loop van een schooljaar in meerdere werkprocessen voorkomen, zoals preventie, relatief verzuim of een vrijstellingsonderzoek. Belangrijk om hierbij te melden is dat de registraties het aantal aangemaakte werkprocessen tonen en niet alle daarin opgenomen contactmomenten, overleggen en interventies.

De werkprocessen geven een beeld van de lokale inzet in het afgelopen schooljaar. De onderstaande casus laat zien hoe één leerling in meerdere werkprocessen kan worden geregistreerd.

Casus: Sam (vijftien jaar) staat ingeschreven op het voortgezet onderwijs en komt gedurende het schooljaar op verschillende momenten in beeld bij het team Leerplicht en Doorstroompunt.

Aan het begin van het schooljaar meldt de school tijdens het preventiesprekuur dat Sam regelmatig te laat komt. Het team Leerplicht en Doorstroompunt voert een preventief gesprek met Sam en zijn ouders. Het werkproces (één), *Preventie en advies* wordt geopend en hierin wordt het gesprek geregistreerd.

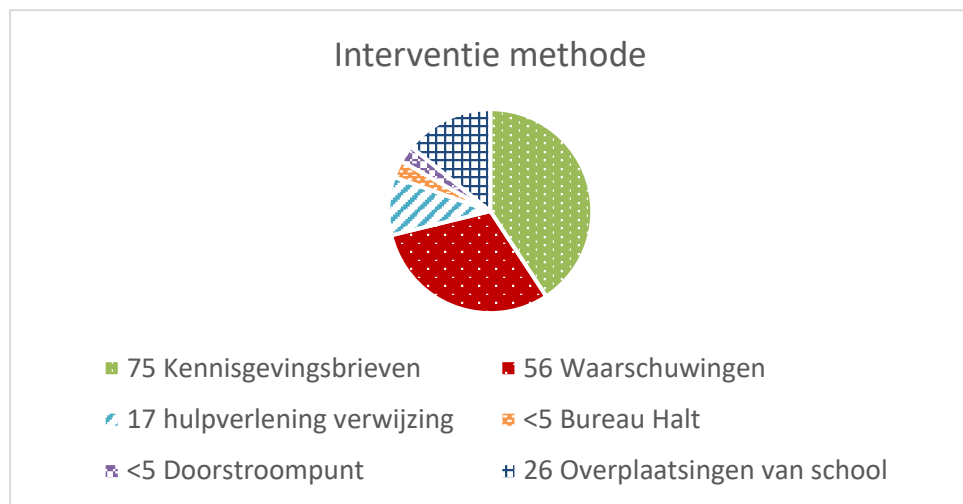
Later in het jaar mist Sam meerdere lessen zonder geldige reden. School registreert dit ongeoorloofd verzuim. Werkproces (twee), *Relatief verzuim* wordt aangemaakt door een koppeling tussen de systemen van school, DUO en de gemeente. Over het verzuim worden met Sam en zijn ouders afspraken gemaakt.

Aan het einde van het schooljaar dienen ouders een verzoek in via de website van de gemeente omdat zij een vrijstelling willen voor Sam. Werkproces (drie), *Vrijstelling* wordt geopend en onderzocht wordt of een vrijstelling nodig is omdat Sam volgens ouders intensieve hulpverlening nodig heeft en hierdoor niet naar school toe kan. Geheel vrijstellen blijkt niet nodig te zijn, er wordt passende aanvullende ondersteuning ingezet vanuit *activering thuiszitters* om vrijstelling van onderwijs te voorkomen.

Deze casus laat zien hoe één leerling in meerdere werkprocessen kan voorkomen. Door registraties te koppelen aan één uniek persoon ontstaat een helder beeld van de complexiteit van verzuim, de samenhang tussen processen en de inzet van betrokkenen. Het totaal aantal unieke leerlingen dat is begeleid door het team Leerplicht en Doorstroompunt is 638.

Relatief verzuim

Het relatief verzuim cijfer van 359 leerlingen in onze gemeente verwijst naar situaties waarin een leerling weliswaar naar school gaat, maar niet voldoet aan de wettelijke eisen, zoals het regelmatig bijwonen van lessen of het volgen van het voorgeschreven curriculum. Dit kan verschillende oorzaken hebben, zoals te laat komen of regelmatig spijbelen. Een melding via DUO volgt bij zestien uur in vier weken. Van de 359 leerlingen zijn er 470 meldingen ontvangen via DUO. Dit betekent dat sommige leerlingen vaker op basis van deze vorm van verzuim zijn gemeld. Bij de aanpak van relatief verzuim volgen wij de MAS.

Bij 199 leerlingen is het verzuim na de eerste melding gestopt. 75 keer is hiervoor een kennisgevingsbrief verzonden waarin de leerling in kennis wordt gesteld van de verzuim melding aan de gemeente. 56 keer hebben leerlingen een waarschuwing ontvangen. Het inzetten van een kennisgevingsbrief of een waarschuwingsbrief zijn een middel om ouders en leerlingen tijdig te informeren over overtredingen van de leerplichtwet. Deze brieven hebben een preventieve functie: zij maken duidelijk dat het verzuim is geregistreerd en dat er consequenties volgen bij herhaling.

Het team Leerplicht en Doorstroompunt gaat bij een relatief verzuim melding altijd met de leerling in gesprek, de school en de ouders. Dit doen zij omdat een relatief verzuim melding een belangrijke indicator kan zijn van onderliggende problematiek, zoals gebrek aan motivatie, sociale problemen of leerproblemen. Deze problematiek pakken we integraal op binnen de gemeente, samen met ouders en andere samenwerkingspartners.

In het afgelopen jaar zijn verschillende interventie methodieken gebruikt om leerlingen beter te ondersteunen en passend onderwijs of begeleiding te bieden. We hebben gekeken naar de individuele situatie van elke leerling en bepaald welke vorm van ondersteuning het meest effectief is en het beste aansluit bij zijn of haar behoeften.

In totaal zijn 26 leerlingen overgeplaatst naar een andere school waar een meer passende vorm van onderwijs kon worden aangeboden. Daarnaast zijn zeventien leerlingen doorverwezen naar hulpverlening om extra ondersteuning te krijgen buiten het onderwijs. Voor <vijf leerlingen is een school vervangend traject ingericht, zodat zij toch onderwijs konden volgen in een alternatieve vorm. <vijf leerlingen zijn doorverwezen naar Bureau Halt, en <vijf leerlingen zijn doorverwezen naar het Doorstroompunt.

Langdurig verzuim

De cijfers van langdurig verzuim binnen onze gemeente verwijzen naar situaties waarin een leerling gedurende een langere periode afwezig is van school. Dit kan variëren van vier weken tot zelfs maanden of langer. In de landelijke definitie worden deze leerlingen aangeduid als *thuiszitters*: leerlingen die langer dan vier weken niet naar school gaan en voor wie geen passend onderwijsaanbod beschikbaar of bereikbaar is.

Langdurig verzuim kan verschillende oorzaken hebben, waaronder ernstige gezondheidsproblemen, complexe familieomstandigheden, sociale of emotionele problemen, of een gebrek aan motivatie voor school. Het aanpakken van dit verzuim vraagt om intensieve ondersteuning en nauwe samenwerking tussen het team Leerplicht en Doorstroompunt, scholen, ouders, het kernteam en hulpverleningsorganisaties.

Binnen onze gemeente gaat het in het schooljaar 2024-2025 om dertien leerlingen die als thuiszitter worden aangemerkt. Zij worden intensief begeleid, daarbij richten wij ons steeds op wat wél mogelijk is voor de leerling. Een voorbeeld is een activeringstraject, waarin stap voor stap gewerkt wordt aan terugkeer naar onderwijs. De activeringstrajecten vormen vaak de eerste stap richting herstel van schoolgang en bieden leerlingen perspectief op een duurzame oplossing.

Met deze aanpak voorkomen we dat leerlingen langdurig buiten het onderwijs blijven. We zetten in op maatwerk, zodat iedere leerling zich kan ontwikkelen binnen een passende leeromgeving.

Preventie en advies

In totaal hebben 233 leerlingen ondersteuning ontvangen in het kader van preventie. Dit laat zien dat het grootste deel van de werkzaamheden in Pijnacker-Nootdorp gericht is op het voorkomen van schoolverzuim door middel van vroegtijdige signalering, advies en begeleiding.

Wat hierbij opvalt, is dat het vaak gaat om complexe en langdurige casussen. Achter het verzuim schuilen meestal meerdere factoren, zoals problemen in de thuissituatie, psychische of medische uitdagingen, of een gebrek aan passend onderwijsaanbod. Deze situaties vragen om intensieve samenwerking tussen scholen, ouders, kernteam, hulpverlening en het team Leerplicht en Doorstroompunt.

Het begeleiden van dergelijke casussen is intensief en vraagt veel inspanning. Er zijn vaak meerdere gesprekken nodig, zowel met ouders als met leerlingen en regelmatige afstemming met alle betrokkenen. Het doel is steeds om een duurzame oplossing te vinden die de leerling weer perspectief biedt op onderwijs en ontwikkeling.

Door deze intensieve inzet wordt niet alleen geprobeerd om schoolverzuim te voorkomen, maar ook om te voorkomen dat problemen escaleren en leiden tot langdurige uitval.

Absoluut verzuim

Bij 54 leerlingen stelde het team Leerplicht en Doorstroompunt na onderzoek vast dat er sprake was van absoluut schoolverzuim.

Het hebben van geen schoolinschrijving is geen wenselijke situatie. Dit kan verschillende oorzaken hebben, waaronder gezinsproblemen, fysieke of mentale gezondheidsproblemen, andere psychosociale problematieken of verhuizingen. Een veelvoorkomende reden voor absoluut verzuim is dat het gaat om nieuwkomers in Nederland.

Het team Leerplicht en Doorstroompunt handelt jaarlijks veel meldingen van absoluut verzuim af. In 242 gevallen ging het om administratieve fouten, vaak bij een overstap naar een andere school. In de periode tussen uitschrijving en inschrijving ontstaat een administratief gat, dat door DUO als verzuim wordt geregistreerd. Het team controleert zorgvuldig of het om echt verzuim gaat of een overgangssituatie. Aan 33 leerlingen die via een verzuimmelding in beeld kwamen, is een vrijstelling verleend. Minder dan 5 leerlingen zijn teruggedleid naar school.

Voor leerlingen van vijf jaar oud met een nieuwe absoluut verzuim melding heeft het team een apart werkproces ingericht rondom absoluut verzuim. Een belangrijke ontwikkeling hierin is de hervormde samenwerking met het (voor)schoolmaatschappelijk werk. Ter bevordering van de samenwerking, vroeg signalering en het preventief werken is er tussen het team (voor) schoolmaatschappelijk en het team Leerplicht en Doorstroompunt van de gemeente een initiatief gestart: Het zorg-onderwijs team.

Wanneer vanuit DUO een melding binnenkomt dat een vijfjarige leerling niet staat ingeschreven op een school, wordt eerst nagegaan of de leerling al bekend is binnen het domein Samenleving. Als dat het geval is, worden ouders niet onnodig door het team Leerplicht en Doorstroompunt benaderd. In dergelijke situaties wordt er geen aanschrijving verstuurd.

De reguliere aanschrijving vraagt ouders om uitleg waarom hun kind niet is ingeschreven en benadrukt dat een vijfjarige verplicht op een school moet staan ingeschreven. Een dergelijk bericht kan echter onnodig verdriet veroorzaken, bijvoorbeeld wanneer het door omstandigheden niet mogelijk is om regulier onderwijs te volgen.

Door dit aangepaste werkproces wordt zorgvuldiger omgegaan met meldingen van absoluut verzuim en wordt voorkomen dat ouders in kwetsbare situaties onnodig worden belast.

De wachtlijstenproblematiek blijft een gecompliceerde uitdaging binnen ons werkveld. Omdat leerlingen baat hebben bij directe hulp, zetten wij sterk in op vroegtijdige en preventieve betrokkenheid om de behoefte aan intensieve hulpverlening waar mogelijk te verminderen. Wanneer zwaardere ondersteuning toch noodzakelijk is, werkt het team Leerplicht en Doorstroompunt nauw samen met het kernteam en het samenwerkingsverband om creatieve en effectieve oplossingen te vinden voor de overbruggingsperiode. Dit betreft soms kostbare trajecten, maar ons doel blijft om jongeren ondanks de wachtlijsten zo snel mogelijk passende ondersteuning te bieden en hen perspectief te geven op een terugkeer naar het onderwijs.

Luxe verzuim

In het schooljaar 2024-2025 is zeventien keer een melding gedaan van luxe verzuim. Dit betreft situaties waarin leerlingen zonder geldige reden afwezig zijn, bijvoorbeeld vanwege vakantie buiten de schoolvakanties of andere niet-toegestane afwezigheden.

Als het team Leerplicht en Doorstroompunt deze melding binnenkrijgt worden ouders en de leerling(en), na de analyse van de melding, uitgenodigd voor een gesprek op het gemeentekantoor.

In alle gevallen hebben de betreffende ouders en leerlingen na dit gesprek een waarschuwingsbrief ontvangen. In deze brief wordt duidelijk uitgelegd dat luxe verzuim niet is toegestaan en dat bij herhaling een financiële sanctie kan volgen. De brief heeft daarmee een preventieve en corrigerende functie: ouders worden gewezen op hun verantwoordelijkheid en leerlingen worden bewust gemaakt van de consequenties van ongeoorloofd verzuim.

Opvallend is dat na het versturen van deze waarschuwingsbrieven bij geen van de leerlingen sprake is geweest van recidive. Dit laat zien dat het inzetten van een waarschuwingsbrief een effectief middel is om luxe verzuim te voorkomen en om ouders en leerlingen te motiveren zich aan de regels van de leerplicht te houden.

Door deze aanpak wordt niet alleen het naleven van de leerplicht bevorderd, maar ook het belang van continuïteit in het onderwijs benadrukt. Het voorkomt dat leerlingen leerachterstanden oplopen en draagt bij aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, scholen en de gemeente om schoolverzuim terug te dringen.

Vrijstellingen

In de afgelopen jaren is zichtbaar dat het aantal verzoeken tot vrijstelling van onderwijs binnen onze gemeente geleidelijk is afgenomen. Deze dalende trend laat zien dat steeds minder ouders en leerlingen een beroep doen op de vrijstellingsmogelijkheden van de Leerplichtwet. De 114 verleende en lopende vrijstellingen zijn gebaseerd op verschillende wettelijke gronden.

De daling van het aantal vrijstellingen in onze gemeente kan verschillende oorzaken hebben. Scholen bieden steeds vaker passend onderwijs en extra ondersteuning, waardoor ouders minder snel een beroep doen op vrijstellingsmogelijkheden. Daarnaast is de samenwerking tussen scholen, gemeente en hulpinstanties verbeterd, waardoor problemen eerder worden gesignaleerd en opgelost. Ook zien we dat ouders het belang van onderwijs en het behalen van een startkwalificatie steeds meer erkennen.

43 leerlingen waren niet in staat om onderwijs te volgen vanwege ernstige psychische of lichamelijke problemen. In dergelijke gevallen wordt nauw samengewerkt met zorgpartners om alternatieve ontwikkelroutes te verkennen.

Aan <vijf leerlingen is een vrijstelling verleend omdat hun ouders of verzorgers een trekkend bestaan leiden, waardoor regulier schoolbezoek niet mogelijk is.

Ook zijn twaalf leerlingen vrijgesteld omdat zij in het buitenland op een school staan ingeschreven of deelnemen aan internationale afstandsonderwijsprogramma's.

<vijf leerlingen van veertien jaar en ouder konden vanwege hun persoonlijke situatie geen volledig dagonderwijs volgen.

26 Kwalificatieplichtige leerlingen kregen een vrijstelling omdat zij niet deelnemen aan regulier onderwijs, maar wel op een andere manier voldoende onderwijs genieten.

Tot slot zijn <vijf leerlingen vrijgesteld van schoolbezoek vanwege bijzondere en zwaarwegende omstandigheden.

twintig leerlingen zijn vrijgesteld op grond van richting bezwaar. Dit betekent dat ouders bezwaren hebben tegen de levensbeschouwelijke richting van alle binnen redelijke afstand gelegen scholen. Niet al deze leerlingen hebben dit schooljaar een vrijstelling ontvangen, hierbij zijn de lopende vrijstellingen geteld.

Deze cijfers laten zien dat het verlenen van vrijstellingen geen administratieve formaliteit is, Het is een proces dat vraagt om zorgvuldige beoordeling, intensief contact met ouders en scholen, en een voortdurende inzet op maatwerk. Hoewel het aantal vrijstellingen afneemt, blijft het van groot belang om ervoor te zorgen dat iedere leerling, ook buiten het reguliere onderwijssysteem, zoveel mogelijk ontwikkelingskansen krijgt.

Activeringstraject Zorgwekkend verzuimers: van pilot naar project

Het team Leerplicht en Doorstroompunt is het schooljaar 2024-2025 van start gegaan met de pilot 'Activeringstraject zorgwekkend verzuimers'. Input voor de invulling van deze pilot werd onder meer gegeven vanuit het team Leerplicht en Doorstroompunt ook het kernteam was hierbij betrokken.

Gaandeweg ontstond het raamwerk voor wat nu een project mag heten. Doel van dit project is om leerlingen die om allerlei reden thuis komen te zitten via een praktisch vorm (stage) op weg te helpen en zich positief te laten ontwikkelen. Inmiddels zijn er al meerdere leerlingen via deze route succesvol geholpen en weer teruggekeerd naar een opleiding.

Eén van de successen van het team Leerplicht en Doorstroompunt vanuit het project

Een meisje van zeventien jaar is door persoonlijke omstandigheden een tijd afwezig geweest van school. Zij zit thuis en er zijn veel zorgen over de toekomst. Dit geeft spanningen in het gezin. Vanuit het team Leerplicht en Doorstroompunt is met haar en ouders gekeken naar wat het meest passend zou zijn. Iets in de richting van zorg en welzijn spreekt haar aan. Vanuit het project zorgwekkend verzuimers start zij als gastvrouw bij een zorginstelling binnen onze gemeente. Dit gaat heel erg goed. Ze heeft haar praktijkleerverklaring behaald op mbo 1 niveau.

Het team Leerplicht en Doorstroompunt vertelt

Door een relatief verzuimmelding kwam ik eind 2023 in contact met een meisje van vijftien jaar. Haar situatie was zorgelijk. Ze kwam niet op school, sliep slecht en lag de hele dag in haar bed. Door gebeurtenissen in haar privé situatie was er sprake van psychosociale problematiek en beperkte belastbaarheid.

Diverse aangepaste roosters en gesprekken volgden in 2024, zorgverlening voor haar en ouders werd ingezet maar het lukte niet om op school te komen. We besloten de druk eraf te halen waardoor we haar zichtbaar zagen ontspannen. In het kader van het project bleef ze wel ingeschreven op school. Er is een dilemmatest bij haar afgenomen en ik heb haar aangemeld bij Stip voor een capaciteitentest met begeleiding van een doorstroomcoach.

Eind november 2024 begon ze haar stage bij Pieter van Foreest voor twee keer per week als hulp bij activiteiten voor ouderen. Ze kon zich helaas nog niet goed aan de afspraken houden door haar slechte slaappatroon. Het zorgcentrum heeft haar stage toen stopgezet.

In april 2025 startte haar stage bij Fier in Pijnacker als medewerker horeca. Na een valse start, te hoge drempel heb ik haar de tweede keer opgehaald en daarheen gebracht. Daarna ging het super goed bij Fier met haar. Ze was er altijd en ging er met veel plezier naartoe. Op haar initiatief werd haar rooster daar uitgebreid. Ook werd ze aangenomen op Mondriaan voor de opleiding Schoonheidsspecialiste niveau drie. Daar gaat ze nu met veel plezier naartoe en heeft inmiddels een bijbaantje bij Fier.

Van strafrecht naar leerrecht: een kans voor preventie en samenwerking

Het Openbaar Ministerie is aan het onderzoeken of een strafrechtelijke aanpak van schoolverzuim nog wel past bij het kinderrechtenperspectief en de kerntaken van het OM. Het OM heeft hierin zijn eerste stappen gezet door geen zaken meer te behandelen die onder artikel 5 sub b van de Leerplichtwet vallen. Hiervan zijn bij ons twintig leerlingen bekend.

Deze stap markeert een belangrijke verschuiving in de benadering van schoolverzuim. Wij zien deze ontwikkeling als een kans om het onderwijs en leerplichtbeleid te bekijken vanuit het perspectief van leerrecht.

Als team hanteren wij dit gedachtengoed al langere tijd. Dit heeft erin geresulteerd dat in het afgelopen schooljaar in geen enkel geval tot strafrechtelijke vervolging is overgegaan.

Wij willen komend schooljaar nog een stap vooruitzetten. Wij kiezen bewust voor een preventieve aanpak waarin het recht op onderwijs centraal staat. Dit betekent dat wij als team onze focus al langer hadden op het preventief samenwerken. Door intensiever samen te werken met scholen, ouders en jongeren willen we belemmeringen voor deelname aan onderwijs tijdig signaleren en gezamenlijk oplossen.

Deze koerswijziging vraagt om het onderwijs niet langer te zien als een plicht die afgedwongen moet worden, maar als een recht dat beschermd en gefaciliteerd moet worden. Wij geloven dat deze benadering niet alleen recht doet aan de jongeren, maar ook bijdraagt aan een veerkrachtige en inclusieve samenleving.

Wij hebben deze werkwijze verankerd in onze functiebenaming. Onze leerplichtambtenaar heet nu leerrechtconsulent. Het informeren van scholen en het onder de aandacht brengen van onze aanpak is een belangrijk speerpunt in het schooljaar 2025-2026.

Doorstroompunt in beeld

18-23
jaar

4082

De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft in schooljaar 2024-2025 een totaal van 4082 jongvolwassenen in de leeftijd vanaf 18 tot 23 jaar.

Van deze groep jongvolwassenen zijn er 448 jongvolwassenen geholpen door het Doorstroompunt. Het Doorstroompunt is actief in het regionale samenwerkingsverband waarin gemeenten, onderwijsinstellingen en ketenpartners jongeren ondersteunen in onderwijs, werk of een ander passend traject. Binnen deze aanpak staan twee werkprocessen centraal. Het eerste werkproces betreft verzuim 18+, waarbij jongeren van achttien jaar en ouder die niet meer kwalificatieplichtig zijn maar wel onderwijs volgen, worden begeleid wanneer zij verzuimen, dit om uitval te voorkomen. Het tweede werkproces richt zich op voortijdig schoolverlaten (VSV): jongeren tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Door meldingen te monitoren, oorzaken te analyseren en samen met partners passende ondersteuning te bieden, werkt het Doorstroompunt aan het terugdringen van uitval en het versterken van duurzame perspectieven voor jongeren. Binnen deze werkprocessen geldt hetzelfde uitgangspunt als bij het interpreteren van de data bij leerplicht, dat de uitkomsten van werkprocessen niet bij elkaar opgeteld mogen worden omdat iemand vanuit het werkproces 18+ bij het werkproces VSV binnen kan komen.

Jongere vertelt

Voordat ik aan dit traject begon, zat ik eigenlijk vast. Ik had geen motivatie om terug te gaan naar school en deed helemaal niks. Het enige waar ik me mee bezighield was sporten. Verder had ik ook mijn eigen persoonlijke problemen waar ik mee worstelde. Tijdens het traject merkte ik al snel hoeveel het me hielp. De gesprekken en begeleiding gaven me niet alleen praktische adviezen, maar ook een andere kijk op dingen. Wat voor mij het verschil maakte, was de persoonlijke band die ik met mijn Doorstroomcoach kon opbouwen. Je voelt je gehoord, je kunt alles vertellen zonder bang te zijn voor oordelen. Het was ook de manier waarop hij me bleef motiveren, als ik iets nog niet had geregeld, vroeg hij er telkens op een positieve manier naar. Daardoor dacht ik: "Laat me het gewoon doen, anders blijft hij toch doorvragen." Maar dat werkte wel in mijn voordeel. Het traject heeft mij veranderd. Ik zie dingen nu een stuk positiever en ik heb geleerd dat je met doorzetten en durven praten echt ver kunt komen. Vroeger dacht ik altijd: "Niemand gaat me aannemen." Maar toen ik toch besloot om te solliciteren, merkte ik juist hoeveel bedrijven wél interesse in me hadden. Daar ben ik echt trots op. Als ik nu terugkijk, zou ik tegen elke jongere die twijfelt willen zeggen: doe het gewoon 100%! Zeker met de doorstroomcoach die erbij was. Hij is niet alleen een topbegeleider, maar voelt meer als een vriend of een oudere broer. En als het niks voor je is, kun je altijd weer stoppen. Maar als je zelf ook initiatief neemt, krijg je hier echt goede ondersteuning en kan het je veel brengen. Als ik het hele traject in één zin moet samenvatten, zou ik zeggen: "Goede begeleiding met een persoonlijke band die je helpt om stappen te zetten waar je eerst in bleef hangen."

Verzuim 18+

Voor jongeren van achttien jaar en ouder geldt dat zij niet langer leerplichtig zijn. Ook de kwalificatieplicht eindigt op hun achttiende verjaardag. Dit betekent dat er geen wettelijke verplichting meer is om onderwijs te volgen, zelfs als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie houdt in dat een leerling minimaal een havo-, vwo- of mbo-diploma op niveau 2 heeft.

Als gemeente vinden wij het belangrijk dat jongeren hun opleiding afronden en een goede start maken op de arbeidsmarkt. Daarom bieden wij ondersteuning aan jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar. Vanaf één januari 2026 breiden wij deze ondersteuning uit naar jongeren tot 27 jaar, in lijn met de nieuwe wetgeving. Dit doen wij via het Doorstroompunt (voorheen RMC), in samenwerking met scholen en werkgevers. Ons doel: voorkomen dat jongeren uitvallen en hen begeleiden naar school, werk of een combinatie daarvan.

Het verzuimcijfer van 119 leerlingen in onze gemeente betreft situaties waarin een leerling wel naar school gaat, maar niet voldoet aan de wettelijke eisen. Dit betekent dat lessen niet regelmatig worden bijgewoond of het voorgeschreven curriculum niet wordt gevolgd. Oorzaken variëren van te laat komen tot herhaald spijbelen.

Om te voorkomen dat dit verzuim leidt tot vroegtijdig schoolverlaten, worden deze leerlingen intensief begeleid vanuit het Doorstroompunt. Het Doorstroompunt fungeert als een centrale schakel tussen scholen, ouders, leerplicht en hulpverlening. Het doel is om leerlingen zo snel mogelijk weer structureel en passend onderwijs te laten volgen.

Daarbij zetten we verschillende interventies in. Een eerste stap kan het versturen van een kennisgevingsbrief zijn, waarmee leerlingen formeel worden geïnformeerd over het geregistreerde verzuim en de mogelijke consequenties bij herhaling. Deze brief heeft een preventieve werking en maakt duidelijk dat het verzuim serieus wordt genomen.

Daarnaast worden er gesprekken gevoerd met leerlingen om te achterhalen welke factoren het schoolbezoek belemmeren. In deze gesprekken zoeken we samen naar oplossingen, zoals het aanbieden van een passend onderwijsaanbod of extra ondersteuning. Soms betekent dit dat een leerling beter tot zijn recht komt op een andere school of in een traject dat beter aansluit bij zijn of haar behoeften.

Elke drie weken vinden er huisbezoeken plaats bij jongeren die niet reageren of lastig bereikbaar zijn. Door deze combinatie van persoonlijke gesprekken en maatwerk in het onderwijsaanbod wordt geprobeerd om leerlingen te behouden voor het onderwijs en te voorkomen dat zij vroegtijdig uitvallen. Het Doorstroompunt speelt een cruciale rol door de samenwerking tussen alle betrokken partijen te coördineren. Zo zorgen we ervoor dat iedere leerling perspectief houdt op een succesvolle schoolloopbaan.

Voortijdig schoolverlaten

Het begrip voortijdig schoolverlaten wordt gebruikt voor jongeren die het onderwijs verlaten zonder het behalen van een startkwalificatie (een diploma op minimaal havo-, vwo- of mbo-niveau 2). Deze jongeren lopen een groter risico op werkloosheid en beperkte kansen op de arbeidsmarkt. In het afgelopen jaar heeft het Doorstroompunt een belangrijke rol gespeeld in het begeleiden van jongeren die dreigden voortijdig het onderwijs te verlaten. Door intensieve samenwerking is het gelukt om voor een groot deel van deze leerlingen een passend vervolgtraject te realiseren. Het uitgangspunt van het Doorstroompunt is steeds om te kijken naar wat wél mogelijk is en om maatwerk te bieden dat aansluit bij de persoonlijke situatie van de jongere.

Dankzij deze inzet konden 29 jongeren terugkeren naar school en hun opleiding voortzetten. Voor 187 jongeren is een traject richting werk gerealiseerd, waarbij vaak sprake was van nauwe samenwerking met werkgevers en het inzetten van arbeidsbemiddeling. Daarnaast zijn vijftien jongeren doorverwezen naar hulpverlening, omdat hun persoonlijke omstandigheden eerst om ondersteuning vroegen voordat terugkeer naar onderwijs of werk haalbaar was. twaalf jongeren zijn begeleid naar een school vervangend traject, waarmee zij in een alternatieve vorm onderwijs konden volgen.

Voor 44 jongeren is of een Wajong of een doelgroep registratie aangevraagd vanwege het hoogst haalbare onderwijsniveau, zodat zij ondanks beperkingen toch perspectief hebben op ontwikkeling en participatie.

Bij 24 jongeren bleek motivatieproblematiek de grootste uitdaging; hier is vooral ingezet op gesprekken, coaching en het zoeken naar een passend aanbod dat aansluit bij hun interesses.

Tot slot zijn er 43 jongeren die onder de categorie 'overig' vallen. Dit betreft uiteenlopende situaties waarin maatwerk is geleverd, variërend van tijdelijke trajecten tot individuele oplossingen die niet binnen de standaard categorieën passen. Deze leerlingen hebben op het moment van rapportage nog geen afsluitende reden in hun dossier. Zij passen daardoor nog niet in één van de andere categorieën. Dit betekent dat niet iedere jongere bij afronding van het schooljaar al uit een traject bij het Doorstroompunt is. Voor deze groep loopt de begeleiding dus door, totdat er een passend vervolg is gevonden en een definitieve uitstroomreden kan worden vastgesteld.

Deze resultaten laten zien dat de inzet van het Doorstroompunt direct heeft bijgedragen aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Door vroegtijdig signaleren, het inzetten van interventies en door steeds te zoeken naar een passend onderwijs- of werktraject, is het gelukt om voor veel jongeren een duurzaam perspectief te creëren.

Ontwikkelingen

Pilot Multidisciplinair Overleg (MDO)

In het schooljaar 2023-2024 is in Pijnacker-Centrum een pilot gestart met multidisciplinaire overleggen (MDO) op scholen. Met als doel een uniforme werkwijze en preventieve aanpak, zodat problemen niet pas worden opgepakt als het echt misgaat. In het MDO komen op vaste momenten verschillende disciplines samen, waaronder de school (internbegeleider, zorg coördinator), LOA-er van het samenwerkingsverband, kwaliteitsondersteuner SBO Prinsenhof, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar en (optioneel) JGZ. Deze structurele samenwerking zorgt voor vroegtijdige signalering, betere afstemming en ondersteuning, en draagt bij aan het voorkomen van thuiszitten.

Vanaf schooljaar 2025-2026 worden het MDO en de netwerken van samenwerkingsverband PPO Delflanden samengevoegd. Dit gebeurt vanwege de overlap in werkwijzen en het nieuwe wijkgerichte werken dat PPO Delflanden momenteel ontwikkelt. De integratie vindt plaats in iedere kern, zodat samenwerking en afstemming structureel en uniform worden georganiseerd.

Samenwerkingsafspraken zorgwekkend verzuim en thuiszitten

In 2024 is gewerkt aan de actualisatie van de samenwerkingsafspraken tussen samenwerkingsverband VO Delflanden, gemeenten (Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp) en netwerkpartners zoals jeugdteams, leerplicht en JGZ.

De geactualiseerde afspraken over het voorkomen en aanpakken van zorgwekkend verzuim en (dreigend) thuiszitten zijn in 2024 vastgelegd in een notitie. Deze notitie vormt de basis en versterkt de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplicht om de ambitie waar te maken.

Doel: leerlingen die thuis dreigen te komen zitten zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen drie maanden, een passend onderwijs- en/of zorgaanbod bieden.

De geactualiseerde notitie sluit aan bij de landelijke visie van Ingrado: van verzuimregistratie naar actief sturen op aanwezigheid. Het benadrukt dat aanwezigheid een gedeelde verantwoordelijkheid is van school, ouders, leerplicht en partners, en dat vroeg signalering cruciaal is om thuiszitten te voorkomen.

Ondersteuningsplannen PPO en SWVO Delflanden

In 2025-2029 werken we samen met de samenwerkingsverbanden Passend Primair Onderwijs Delflanden (PPO Delflanden) en Voortgezet Onderwijs Delflanden (SWV VO Delflanden) aan de uitvoering van hun nieuwe ondersteuningsplannen. Deze plannen zijn wettelijk verplicht op grond van de Wet passend onderwijs en moeten vóór 1 mei 2025 worden vastgesteld en ingediend bij de Onderwijsinspectie.

Hierbij is het doel ieder kind een passende plek te geven op een school dichtbij huis, ook als extra ondersteuning nodig is. De plannen bevatten afspraken over:

- Basisondersteuning op alle scholen.
- Een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning.
- Verdeling en toewijzing van middelen.
- Plaatsingscriteria voor speciaal (basis)onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Onze ambitie is meer inclusieve onderwijsvoorzieningen in de regio Delflanden en nauwe samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en gemeente.

Passend onderwijs/Staat van de Jeugdige: richtinggevend kompas

In 2024 is door de partners van het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OGOO passend onderwijs) de Staat van de Jeugdige ontwikkeld als gespreksinstrument voor onderwijs- en jeugdhulppartners in Delfland. Hierbij is het doel inzicht krijgen in hoe het gaat met jeugdigen, reflecteren op samenwerking en gericht bijsturen op basis van data en praktijkervaringen. Het is geen verantwoordingsdocument, maar een kompas om samen te bepalen of we op koers liggen. Wat willen we bereiken?

- Alle jeugdigen zien en horen.
- Een inclusieve, thuisnabije leeromgeving realiseren.
- Leren van en met elkaar.

De eerste toepassing leverde meer inzicht in blinde vlekken (zoals wachtlijsten en jeugdigen zonder onderwijsplek) en versterkte samenwerking tussen onderwijs en zorg. De komende periode werken we aan verankering in de jaarcyclus, doorontwikkeling van cijfers en indicatoren en meer ruimte voor ervaringsverhalen.

Door de samenwerkende partijen is het Kompas opgesteld. Er zijn 3 ontwikkellijnen voor de samenwerkende partijen:

1. Alle jeugdigen zien en horen
2. Elke jeugdige thuisnabij een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving
3. Al lerende en al doende leren van en met elkaar

Uitvoeringsagenda Lokaal Educatieve Agenda 2025-2026

In 2025-2026 werken gemeente, scholen en kinderopvang samen aan de uitvoering van de nieuwe uitvoeringsagenda, onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Deze agenda is opgesteld op basis van ontwikkelingen en opgaven per kern en bevat activiteiten en prioriteiten om de ambities uit de LEA te realiseren.

Leidraad: “Groot denken en klein doen” – meer focus en differentiatie per kern, met wettelijke taken als basis en ruimte voor versterking tussen scholen en wijk. Samen zorgen we voor goede basisvoorzieningen, zodat kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen in hun eigen leefomgeving.

De uitvoeringsagenda loopt van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2026 en vormt het fundament voor samenwerking tussen onderwijs, opvang en gemeente.

Samenwerking Jeugd en Onderwijs: beweging naar collectieve jeugdhulp

In het kader van de LEA, Regiovisie, Uitvoeringsplan Jeugdhulp Haaglanden 2025-2026 en de Hervormingsagenda jeugd zetten we in op een verschuiving van individuele naar collectieve jeugdhulp op school. Hierbij is het doel betere samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, kwaliteitsverbetering voor leerlingen, ouders en scholen en kostenbeheersing.

Regionaal starten vijf gemeenten (Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Westland en Zoetermeer) met collectieve jeugdhulp op scholen in cluster 4 (psychische stoornissen en gedragsproblemen), zoals Strandwacht, Musketier en Pleysiercollege. Dit biedt kansen voor laagdrempelige ondersteuning en vermindering van individuele trajecten.

Lokaal werkt Pijnacker-Nootdorp aan een plan van aanpak met SBO Prinsenhof, dat zich ontwikkelt tot een expertisecentrum. Hun expertise wordt gedeeld met basisscholen, in combinatie met schoolmaatschappelijk werk en de campagne Normaliseren. Dit moet leiden tot thuisnabij onderwijs en minder plaatsingen op cluster 4-scholen buiten de regio (zoals Rotterdam of Den Haag), wat zowel kwalitatieve winst als lagere vervoerskosten oplevert.

Deze aanpak is een eerste stap in een bredere beweging naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving en doorontwikkeling van het onderwijs-zorgcontinuüm.

Nieuwe wet en Regionaal Programma Haaglanden

In 2025 is gewerkt aan de voorbereiding van het Regionaal Programma Haaglanden 2026-2030, dat voortvloeit uit de nieuwe wet *Van school naar duurzaam werk* (inwerking per 1 januari 2026). Deze wet vergroot kansengelijkheid door samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en doorstroompunten te versterken. Belangrijke veranderingen zijn:

- Doelgroep uitbreiding: jongeren tot 27 jaar, dit was tot 23 jaar.
- Langere nazorg door scholen: van drie maanden naar één jaar (MBO) en twee jaar (Praktijkonderwijs/VSO).
- Verbreding van aanpak: naast het voorkomen van voortijdig schoolverlaten ook focus op duurzame arbeidsparticipatie.

Het Regionaal Programma vervangt het huidige VSV-programma en richt zich op het behalen van een startkwalificatie, duurzame deelname aan de arbeidsmarkt en maatschappelijke inclusie. In 2025 zijn de regioanalyse, het programma en de subsidieaanvraag voorbereid, zodat het nieuwe programma vanaf 1-1-2026 van start kan gaan.

Normaliseren en de-medicaliseren

De campagne 'Anders zijn is heel normaal' is in februari 2025 gestart door de gemeente Pijnacker-Nootdorp in samenwerking met alle basisscholen. Het doel van deze campagne is bewustwording rond mentale gezondheid van kinderen. De campagne heeft directe betekenis voor leerlicht en preventie, omdat zij inspeelt op het voorkomen van onnodige verwijzingen naar jeugdhulp en het normaliseren van verschillen tussen kinderen.

Dit draagt bij aan:

- Voorkomen van thuiszitten: Door normalisatie en vroegtijdige ondersteuning op school wordt de druk op ouders en scholen verminderd, waardoor escalatie naar langdurige afwezigheid of verwijdering minder vaak voorkomt.
- Minder onnodige indicaties: Door bewustwording bij ouders en leerkrachten dat niet elk probleem een label of specialistische zorg vraagt, wordt overdiagnosticering en wachttijd in jeugdzorg beperkt.
- Versterking van basisvoorzieningen: De campagne stimuleert samenwerking tussen scholen, intern begeleiders en schoolmaatschappelijk werkers, waardoor problemen sneller in de schoolcontext worden opgelost.
- Preventieve werking: Door het gesprek over 'anders zijn' te normaliseren, wordt sociale inclusie bevorderd en wordt voorkomen dat leerlingen zich buitengesloten voelen, wat een risicofactor is voor verzuim en voortijdig schoolverlaten.

Speerpunten en ontwikkelingen team Leerplicht en Doorstroompunt

- We zien een toename van complexe casuïstiek, het aantal leerlingen met meervoudige problematiek neemt toe, waardoor maatwerk en intensieve samenwerking met partners noodzakelijk is.
- Wij blijven ons richten op preventie en vroeg signalering, door het versterken van de inzet van schoolmaatschappelijk werk en de samenwerking met het team Leerplicht en Doorstroompunt. Daarmee willen wij thuiszitten en voortijdig schoolverlaten voorkomen.
- Wij sturen gericht op aanwezigheid, door intensieve samenwerking tussen het team Leerplicht en Doorstroompunt en de scholen.
- Er komen meer inclusieve voorzieningen, zo ontwikkelt SBO Prinsenhof zich tot expertisecentrum. Met oog voor thuisnabij onderwijs en kennisdeling met basisscholen.
- Er komt meer wijkgerichte samenwerking tussen scholen en de gemeente. Het streven is dat in 2026 alle scholen van PPOD samenwerken in wijken met als uitgangspunt de bestaande netwerken en de gemeentelijke wijkindeling. Het samenwerkingsverband wil met wijkgericht werken onder meer bereiken dat steeds meer kinderen het best passende onderwijs nabij thuis krijgen. Hierdoor ontstaan gelijke *kansen* en kunnen kinderen in hun eigen sociale kring opgroeien en met elkaar spelen waardoor participatie in de wijk wordt vergroot.
- De wetwijziging Van school naar duurzaam werk gaat in per 1 januari 2026. Deze wet benadrukt het belang van een soepele overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt, met blijvende aandacht voor jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. De wetwijziging maakt het mogelijk dat jongeren langer in beeld blijven. Vanaf 2026 is dat tot 27 in plaats van tot 23 jaar. Als gemeente willen wij deze transitie niet alleen faciliteren, maar actief vormgeven.
- De bestaande communicatiemiddelen voor het Doorstroompunt bleken niet langer optimaal aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren. Om de herkenbaarheid en toegankelijkheid te vergroten, is gekozen voor een vernieuwde aanpak. Met deze hernieuwde communicatiestrategie beoogt het Doorstroompunt de zichtbaarheid te versterken en jongeren op een effectieve wijze te informeren over de mogelijkheden die het team biedt. Het initiatief benadrukt de ambitie om de kwaliteit van de dienstverlening voortdurend te verbeteren en de betrokkenheid van jongeren verder te vergroten.
- In het schooljaar 2025-2026 zetten wij sterk in op het uitdragen van onze visie. We zien onderwijs als een recht dat beschermd en gefaciliteerd moet worden, in plaats van een plicht die afgedwongen wordt. Deze koerswijziging hebben we zichtbaar gemaakt in onze functiebenaming: de leerplichtambtenaar heet nu leerrechtconsulent. Daarnaast richten we ons op het actief informeren van scholen en het onder de aandacht brengen van deze werkwijze.

Begrippenlijst

Wij gebruiken in dit verslag jargon en willen hierbij enkele termen duiden en toelichten. Dit om de leesbaarheid van dit verslag te vergroten.

Leerplicht	Alle leerlingen vanaf vijf jaar moeten naar school tot het eind van het schooljaar waarin ze zestien worden.
RMC	RMC-functie staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Sinds 01-01-2024 is dit het Doorstroompunt.
Startkwalificatie	Een Havo of vwo-diploma of minimaal een mbo-niveau 2 diploma.
Kwalificatieplicht	Leerlingen tussen de zestien en achttien jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald zijn kwalificatie plichtig.
Voortijdige schoolverlater	Leerlingen van twaalf tot drieëntwintig jaar die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie.
Thuiszitters	Alle leerlingen tussen vijf en achttien jaar die ongeoorloofd vier weken of langer de school niet hebben bezocht of geen schoolinschrijving hebben.
Verzuim	Als een leerplichtige leerling of een leerling zonder startkwalificatie en zonder geldige reden afwezig is. Verzuim bestaat uit relatief en absoluut verzuim.
Relatief verzuim	Een leerling staat ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig tijdens les- of praktijktijd. Scholen zijn volgens de Leerplichtwet verplicht om dit ongeoorloofd relatief verzuim te melden.
Absoluut verzuim	Een leerling (zonder startkwalificatie) heeft geen inschrijving op een school en heeft ook geen vrijstelling.
Luxe verzuim	De leerling is zonder toegekend verlof buiten de schoolvakanties om op vakantie gegaan.
Vrijstelling	Ontheffing van leer- en kwalificatieplicht voor een leerling in bijzondere omstandigheden.
Art. 3a	Vervangende leerplicht voor leerlingen vanaf veertien jaar die niet in staat zijn om volledig dagonderwijs te volgen. Naast algemeen vormend onderwijs ook een programma met praktijktijd.

Art. 3b	Vervangende leerplicht gedurende het laatste schooljaar en een deel van het onderwijs bij een mbo-opleiding volgen.
Art. 5a	Regelt de vrijstelling van onderwijs als ouders of verzorgers een trekkend bestaan leiden.
Art. 5 onder a	Een leerling is om psychische of lichamelijke redenen niet in staat naar school te gaan.
Art. 5 onder b	De ouders van de leerling hebben bezwaren tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen.
Art. 5 onder c	De leerling is in het buitenland op een school ingeschreven en bezoekt deze geregeld.
Art. 15	Kwalificatieplichtige leerling die geen regulier onderwijs volgen, maar wel op een andere manier voldoende onderwijs genieten.
Art. 11 onder g	De leerling is door gewichtige omstandigheden vrijgesteld een school te bezoeken.
Samenwerkingsverband	Schoolbesturen en scholen werken samen om alle leerlingen in een bepaalde regio een geschikte plaats in het onderwijs te bieden.
Samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Delflanden (PPO Delflanden)	Het samenwerkingsverband van 23 schoolbesturen voor primair onderwijs met ruim 80 scholen. In de gemeenten Delft, Lansingerland, Pijnacker - Nootdorp en Midden-Delfland (Den Hoorn en Schipluiden).
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden (SWV VO Delflanden)	Het SWV VO Delflanden is een stichting met zeven schoolbesturen en zestien schoollocaties. Omvat de gemeenten Delft, Midden-Delfland en Pijnacker-Nootdorp. Met elkaar bieden ze aan ongeveer 8500 jongeren passend onderwijs.
LEA	Lokaal <i>Educatieve Agenda</i> : de agenda waarin afspraken en prioriteiten voor het onderwijs worden vastgelegd om samenwerking en beleidsontwikkeling te ondersteunen.

bezoek Oranjeplein 1, 2641 EZ Pijnacker

post Postbus 1, 2640 AA Pijnacker

telefoon 14 015

e-mail info@pijnacker-nootdorp.nl

internet www.pijnacker-nootdorp.nl